

Satisfacció balear

EL TEMPS
El conseller d'Economia, Carles Manera, calcula que les Illes rebran al voltant dels cinc-cents milions addicionals a l'any.

A les Balears hi ha satisfacció generalitzada perquè el nou sistema de finançament afavoreix força les Illes.

La negociació amb el govern central l'han portada a terme tant el president del Govern, Francesc Antich, com el conseller d'Economia, Carles Manera. Mentre que el primer centrava els seus esforços en les gestions polítiques perquè el govern de Zapatero acabés complint la paraula donada –en el sentit que s'acabaria el greuge comparatiu de les Balears respecte al finançament–, el segon es dedicava a fer quadrar els números amb els desitjos polítics. La negociació va ser dura i no es tancà fins al darrer moment.

El cap de setmana de l'11 i 12 de juliol va ser intens. A la conselleria d'Economia s'hi havien tancat tots els homes de Manera, el conseller inclòs, “amb calçons curts”, fent números i en contacte permanent amb

el ministeri d'Economia. Antich, per la seva banda, feia els contactes polítics a alt nivell, també via telefònica. S'havia decretat l'alarma general després que a la reunió d'uns dies abans, a Madrid, entre la ministra Elena Salgado i el president balear, la responsable del govern central anunciés a Antich que les Illes rebrien una quantitat que quedava molt per sota de les expectatives dels illencs. Antich, només baixant de l'avió, ho resumí molt gràficament: “Torn amb mal de ventre.”

Des d'aquell moment, Presidència i la conselleria d'Economia es posaren a la feina desesperadament. L'objectiu era el de sempre: “Hem d'estar a la mitjana”, assegurava Antich. Fent números i telefonades sense parar, en contacte permanent amb

“les més altes instàncies” –segons digué Antich– del PSOE i del govern –que se suposa que eren Zapatero i José Blanco–, finalment s'arribà a un acord satisfactori. El diumenge a la tarda, Antich i Manera compareixien davant dels mitjans de comunicació per anunciar que “les Illes Balears estaran a la mitjana del finançament autonòmic.” S'havia acabat, doncs, amb la situació anterior clarament injusta en la qual les Illes estaven vint-i-un punts per sota de la mitjana. Això sí, cap dels dos responsables polítics no volgué concretar en xifres què suposaria aquesta mitjana.

Uns 500 milions. Tot i que en principi no es volgueren donar xifres, l'endemà transcendiren els càlculs que feia el Govern. Manera calcula que les Illes rebran al voltant dels cinc-cents milions addicionals a l'any. Molt més del que tothom esperava. Tot i això, encara després de la reunió del Consell de Política Fiscal i Financera –el dimecres dia 15 de juliol– el Govern es nega a quantificar exactament la xifra. Antich insisteix que “no ens interessa aconseguir una quantitat concreta, sinó un sistema just per als nostres interessos.” Però, d'acord amb els càlculs que es fan –en relació amb el total dels diners que posa Madrid sobre la taula– en general i particularment el Govern, la quantitat que haurà de resultar serà aproximadament aquests cinc-cents milions.

Aquesta xifra és justament la que la plataforma cívica muntada per donar suport a les reivindicacions d'un finançament just per a les Balears tenia com a objectiu assolir. En efecte, els càlculs que usa aquesta plataforma són els del Cercle d'Economia, presidit per l'economista Alexandre Forcades, que es va erigir en una mena de *lobby* de pressió perquè tots els partits polítics, associacions diverses i en general tota la societat balear primer entenguessin la necessitat d'un finançament just per a reclamar-lo tots junts a Madrid. No es va aconseguir del tot, però sí que és cert que la veu del Cercle respecte al finançament que caldria rebre ha estat molt important, no debades els seus estudis foren assumits per patronals i sindicats, i fins i tot el Govern els con-

TERESA ANUGA

El president balear, Francesc Antich, insisteix que “no ens interessa aconseguir una quantitat concreta, sinó un sistema just per als nostres interessos.”

siderà “adequats”. D’alguna manera, doncs, la xifra que reclamava el Cercle era quelcom que es podria considerar la reivindicació general. En principi la xifra a assolir anualment se situava entre els 390 i els 600 milions addicionals. A mesura que avançaren les negociacions es va anar polint i finalment es parlava “d’uns cinc-cents milions” com la quantitat mínima a partir de la qual es podria considerar un èxit i estar satisfets per allò aconseguit.

Pagament escalonat. A pesar de l’alegria del govern pel resultat de les negociacions, els diners no arribaran de cop. El sistema tan enrevessat que s’ha pactat preveu que després de l’aprovació del sistema per part del Consell de Política Fiscal i Financera –dia 15–, aquell es converteixi en llei i posteriorment les comissions mixtes –entre cada autonomia i el govern central– concretin el que pertoca a

cada part, en funció de la quantitat exacta que l’estat posi sobre la taula per repartir, que, segons la ministra Elena Salgado seran “uns onze mil milions”. En saber la quantitat exacta es podrà ajustar en concret què rebrà cada autonomia. Per això el conseller Manera fugí de donar una xifra tançada, però insisteix que “seran al voltant de cinc-cents milions.”

Els diners arribaran de forma gradual. Els càlculs que fa la Conselleria d’Economia indiquen que rebrà de Madrid enguany uns 350 milions més dels 1.900 que rep ara. L’any 2010 la xifra que s’espera són uns 425 milions i finalment s’arribarà al total de 500 milions el 2011 i els anys successius.

Aquestes quantitats ja tenen destinació. El Govern vol eixugar deute i, per tant, la part més important del que arribi es destinarà a aquesta finalitat. Entre el 80 % i el 85 % se n’anirà a restar el dèficit i la resta serà per

a combatre els efectes socialment perniciosos de la crisi econòmica. Prioritàriament es destinaran aquests recursos a les diverses polítiques socials. Cal recordar que el parlament aprovà el juny passat la proposició de llei, enviada pel govern, de serveis socials. Aquesta llei preveu que tot ciutadà que visqui a les Illes haurà de tenir cobertes les necessitats mínimes –que la consellera d’Afers Socials, Fina Santiago (EU-Bloc), en diu “els mínims de la dignitat”– que per primer cop s’identifiquen legalment: dret a menjar, dret a dormir a cobert i dret a tenir el mínim vestuari. Cap altra autonomia no ha aprovat una llei semblant. Mostra de les imperioses necessitats de política social que tenen les Illes pels efectes de la crisi. Amb l’arribada dels diners del nou sistema de finançament s’alleugereixen, doncs, dos dels problemes més importants que tenia el Govern: el deute i la necessitat d’injectar més diners a la política social.

Reaccions polítiques. Els aliats del PSOE –Bloc i UM– s’han donat per “moderadament satisfets” amb el pacte assolit, si bé recorden que el “deute històric” continua vigent, ja que el nou sistema no el té en compte, és a dir, es limita a quantificar el que rebran les Illes en el futur immediat però no preveu cap compensació pels anys en què Madrid ha tingut les Balears molt per sota de la mitjana del finançament, de tal manera que s’ha “castigat” els ciutadans illencs. D’altra banda, algunes veus, com la del senador Pere Sampol (PSM-Bloc), han manifestat certes reticències pel fet que, segons els seus comptes, no s’ha assolit la mitjana de veritat. Segons els càlculs de Sampol, la mitjana estarà en els 575 milions. A pesar de tot, els socis del PSOE han acceptat la xifra que finalment arribarà.

Per la seva banda, el PP ha valorat com a “insuficient” la quantitat de cinc-cents milions addicionals que rebran les Illes, però no ha fet *casus belli* de la qüestió, reconeixent –com altrament fa tothom– que “s’ha avançat” respecte a la situació anterior.

Miquel Payeras